

Nr 56.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1917 kl. 6 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning av förste kontrollörsbefattningarna vid råsockerfabrikerna m. m.
(2:a avd.)

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Nilsson i Bonarp, Lyckholm, K. A. Nilson, Antonsson, frih. Fleming, Jacob Larsson, Östberg, frih. Palmstierna, Jespersson, Röing, Jeansson i Kalmar, Månsson, Knaust, Forssman, J. E. Söderberg, Holmström, Jönsson i Revinge, von Hofsten och Johansson i Uppmålby.

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 26, har herr *Thorsson* hemställt:

»A. att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla det Kungl. Maj:t ville låta utreda, huruvida och i vad mån första kontrollörsbefattningarna vid råsockerfabrikerna kunna indragas, samt

B. undersöka, huruvida icke vid varje sockerraffinaderi ett visst antal kontrollörer kunde beredas en fastare anställning, varigenom särskilt de, som under en följd av år med gott vitsord utfört sin tjänst och som sakna annan inkomst än den de åtnjuta av sin kontrollverksamhet, vid inträffad indragning av kontrollpersonal måtte äga företräde till arbete.»

Beträffande motiveringen härför får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Frågan om inskränkning av antalet förste kontrollörer vid sockertillverkningen har vid tvenne tidigare tillfällen varit förelagd riksdagen, nämligen dels, såsom motionären erinrat, år 1912 genom en av honom jämte herr Waldén väckt motion, II: 152, dels ock 1913 genom en av herr Thorsson ensam väckt motion, II: 131.

Motiveringarna för berörda motioner skilde sig bland annat däruti, att i den förra såsom för ändamålet lämplig utväg anvisades sammanförande under gemensam förste kontrollör av antingen råsockerfabrik med närbeläget raffinaderi eller ock två eller flera med hänsyn till inbördes läget härför lämpade råsockerfabriker, medan i den senare förordades utredning angående indragning av vid råsockerfabrikerna anställda förste kontrollörer och överflyttande av deras göromål på vederbörande kontrollörer.

Båda motionerna blevo i enlighet med av kontrollstyrelsen avgivna yttranden av bevillningsutskottet avstyrkta och av riksdagen avslagna. Kontrollstyrelsen hade i båda fallen huvudsakligen kritiserat de olika vägar för syftets vinnande, som i motionerna antytts, och synes styrelsen hava förutsatt, att ett bifall till framställningen om utredning skulle innefatta ett för utredningen i viss mån bindande godkännande av de föreslagna vägarna, en tankegång som kanske ej heller varit utan inflytande på utskottets och riksdagens ställningstagande.

Jämväl över den nu föreliggande motionen har kontrollstyrelsens yttrande inhämtats. Ehuru i motiveringen för motionen framställas möjligheter för frågans lösning i båda de riktningar, som i de tidigare motionerna förordats, har kontrollstyrelsen denna gång förmått sig icke hava något att erinra mot, att en utredning företages. Genom bifogande av sitt år 1912 givna yttrande i ämnet synes styrelsen emellertid hava velat angiva, att medgivandet icke vore liktydigt med ett godkännande i förväg av viss föreslagen åtgärd eller ens ett uttalande om möjligheten av några inskränkningar på förevarande område.

Efter det den högsta kontrollmyndigheten sålunda funnit frågan i varje fall förtjäna att undersökas, har utskottet jämväl ansett sig sakna anledning att motsätta sig en sådan undersökning, företagen utan några förutsatta direktiv beträffande vare sig sättet för eller möjligheten över huvud taget av inskränkningar i hithörande avseende. Dock vill utskottet såsom en oeftergivlig hållpunkt för utredningen betona, att hänsyn i främsta rummet tages till fordran på effektiv kontroll och i andra rummet till vinnande av besparing.

Genom senare delen av sin motion har motionären velat tillgodose intresset för vissa kategorier bland de lägre sockerkontrollörerna av fastare anställning och jämnare förtjänst. När tillverkningen i en råsockerfabrik upphört, återkallas kontrollörerna. Vid beredande åt de ledigblivna av annat arbete, t. ex. vid raffinaderi, plägar någon åtskillnad icke göras, utan det tillgängliga arbetet tämligen lika fördelas. Detta förfarande anser motionären innebära en obillighet mot de kontrollörer, som äro äldre i tjänsten eller äro för sin utkomst helt beroende av sin anställning vid sockerkontrollen. Sistberörda omständigheter borde bereda visst företräde till fortsatt sysselsättning.

Utan att vilja i frågans förevarande läge taga ställning till densamma finner utskottet de framförda synpunkterna vara av den beskaffenhet, att en utredning av hithörande förhållanden kan vara motiverad.

Under återopande av det ovan anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av herr Thorssons förevarande motion, II: 26, ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att genom Kungl. Maj:ts försorg utredning måtte verkställas och, där utredningen därtill föranleder, förslag för riksdagen framläggas:

- 1) angående inskränkning av antalet förste kontrollörer vid sockertillverkningen; samt
- 2) angående beredande av mera stadigvarande anställning åt sådana kontrollörer vid sockertillverkningen, som äro äldre i tjänst eller äro för sin utkomst helt beroende av sitt arbete vid sockerkontrollen.

Stockholm den 22 maj 1917.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.